บทที่ 3
วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากร และวิธีการเลือกตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและทดสอบค่าความเชื่อมั่น
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

1. การดำเนินการวิจัยนี้ใช้แบบวิจัยแบบเชิงสำรวจ (Survey research design) วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบความน่าจะเป็น (Probability sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเชิงชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้วิธีการกำหนดอัตราส่วนซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยของการลาออกจากบริษัทของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัท พรอคเตอร์ แอนด์ แกมเบิล แมนูแฟคเจอริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด และ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการลาออกของพนักงานฝ่ายผลิตใน บริษัท พรอคเตอร์ แอนด์ แกมเบิล แมนูแฟคเจอริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด

2. ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานฝ่ายผลิตบริษัท พรอคเตอร์ แอนด์ แกมเบิล แมนูแฟคเจอริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 420 คน โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 303) ได้กลุ่มตัวอย่าง 210 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามแต่ละแผนกผลิตได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

แผนกผลิตยาสระผม มีพนักงานทั้งหมด 217 คนได้กลุ่มตัวอย่าง = (217 x 210)/420 = 108 คน

แผนกผลิตครีมบำรุงผิว มีพนักงานทั้งหมด 82 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง = (82 x 210)/420 = 41 คน

แผนกผลิตผ้าอนามัยและผ้าอ้อมเด็ก มีพนักงานทั้งหมด 121 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง = (121 x 210)/420 = 61 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัท พรอคเตอร์ แอนด์ แกมเบิ้ล (ประเทศไทย) จำกัด

ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่จะตัดสินใจลาออก ประกอบด้วย

- ปัจจัยส่วนบุคคล
- ปัจจัยด้านองค์กร
- ปัจจัยด้านหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน
- ปัจจัยด้านลักษณะงาน
- ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและทดสอบค่าความเชื่อมั่น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ สภาพสมรส และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่บริษัทจนถึงปัจจุบัน จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลาออกจากงาน ได้แก่

- ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน 5 ข้อ
- ปัจจัยด้านองค์กร	จำนวน 8 ข้อ
- ปัจจัยด้านหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน	จำนวน 6 ข้อ
- ปัจจัยด้านลักษณะงาน	จำนวน 6 ข้อ
- ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม	จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลาออกจากงาน ของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัท พรอค เตอร์ แอนด์ แกมเบิ้ล (ประเทศไทย) จำกัด มีทั้งข้อคำถามเชิงบวก และข้อคำถามเชิงลบ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้วิธีของ Likert Scale ซึ่งจะเป็นวิธีแบ่งมาตราส่วนของการตีความตามระดับความคิดเห็นเป็น 5 ช่วง

คำถามเชิงบวก : ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1,2,3,4,5,12,13,14,15,16,17,18,19,26,27,28,29,30

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	มีผลมากที่สุด	มีผลมาก	มีผลปานกลาง	มีผลน้อย	ไม่มีผลเลย
คะแนน	5	4	3	2	1

คำถามเชิงลบ : ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 6,7,8,9,10,11,20,21,22,23,24,25

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	มีผลมากที่สุด	มีผลมาก	มีผลปานกลาง	มีผลน้อย	ไม่มีผลเลย
คะแนน	1	2	3	4	5

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการลาออก ความพึงพอใจในงาน จากตำรา เอกสาร วารสาร อินเตอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำแบบสอบถามเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความพึงพอใจในงาน และปัจจัยการตัดสินใจลาออกจากองค์กรมาปรับปรุงสร้างเป็นแบบสอบถาม

2. ให้อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขแบบสอบถาม

3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรบริษัท พรอคเตอร์ แอนด์ แกมเบิล แมนูแฟคเจอริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\alpha_k = \frac{k}{k-1}\left(1 - \frac{SumS^2_{items}}{S^2_{Total}}\right)$$

เมื่อ α_k แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$SumS^2_{items}$ แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนรายข้อ

S^2_{Total} แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

วิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ **.90**

4. การรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อผู้ทำวิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามมากำหนดค่าลำดับความสำคัญ

2. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ โดยใช้การคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package of Social Science)

3. เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลยึดเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

คำถามเชิงบวก:ประกอบด้วยข้อคำถามที่1,2,3,4,5,12,13,14,15,16,17,18,19,26,27,28,29,30

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	มีผลมากที่สุด	มีผลมาก	มีผลปานกลาง	มีผลน้อย	ไม่มีผลเลย
คะแนน	5	4	3	2	1

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีผลในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีผลในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีผลในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีผลในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ไม่มีผลเลย

คำถามเชิงลบ : ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 6,7,8,9,10,11,20,21,22,23,24,25

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	มีผลมากที่สุด	มีผลมาก	มีผลปานกลาง	มีผลน้อย	ไม่มีผลเลย
คะแนน	1	2	3	4	5

4.51 – 5.00	หมายถึง	ไม่มีผลเลย
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีผลในระดับน้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีผลในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีผลในระดับมาก
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีผลในระดับมากที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จทางสถิติ SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science / Personal Computer plus Version 10.1.1) โดยใช้สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือ

1. หาค่าร้อยละ (percentage) สำหรับอธิบายวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากรแบบสอบถามตอนที่ 1 ดังนี้ $P = \frac{f}{n} \times 100$

เมื่อ p แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่หรือจำนวน

n แทน จำนวนทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) คือค่าที่ได้จากการเอาผลรวมของค่าของข้อมูลทั้งหมดหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 40)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) คือค่าที่ใช้วัดการกระจายข้อมูลโดยนำค่าทุกๆ ค่าของข้อมูลมาพิจารณาการวัดการกระจายโดยใช้ความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติในชั้นสูง และสถิติการวัดการกระจายได้ดีที่สุด ส่วนในที่นี้จะใช้สำหรับอธิบายลักษณะการกระจายของข้อมูล โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 40)

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลบวกของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลบวกของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. การทดสอบสมมติฐานโดยการแจกแจงของคะแนนที (*t*-test)ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยที่ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One – way analysis of variance) ที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05